

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0019/2014

10.1.2014

POROČILO

o lokalnih in regionalnih posledicah razvoja pametnih omrežij
(2013/2128(INI))

Odbor za regionalni razvoj

Poročevalka: Elisabeth Schroedter

Pripravljalnica mnenja (*):
Marita Ulvskog, Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

(*) Pridruženi odbori – člen 50 Poslovnika

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	14
MNENJE ODBORA ZA INDUSTRIJO, RAZISKAVE IN ENERGETIKO(*).....	17
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	23

(*) Pridruženi odbori – člen 50 Poslovnika

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o lokalnih in regionalnih posledicah razvoja pametnih omrežij

(2013/2128(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 174, 175, 176, 177, 178 in 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 37 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Protokola št. 26 k Pogodbi o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki zajema splošne določbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006¹,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in posebnih določbah o cilju naložbe za rast in delovna mesta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006²,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1300/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1084/2006³,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1298/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1083/2006 glede finančnih sredstev za nekatere države članice iz Evropskega socialnega sklada⁴,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj za cilj evropskega teritorialnega sodelovanja⁵,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1302/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1082/2006 o Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS), kar zadeva razjasnitev, poenostavitev in izboljšanje

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

² UL L 347, 20.12.2013, str. 289.

³ UL L 347, 20.12.2013, str. 281.

⁴ UL L 347, 20.12.2013, str. 256.

⁵ UL L 347, 20.12.2013, str. 259.

ustanavljanja in delovanja takih združenj¹,

- ob upoštevanju Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES²,
- ob upoštevanju smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja (2008/C 82/01),
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 734/2013 z dne 22. julija 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES³,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Smernice Evropske unije za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij“⁴,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. aprila 2011 z naslovom „Pametna omrežja: od inovacij do uvedbe“ (COM(2011)0202),
- ob upoštevanju Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES⁵,
- ob upoštevanju Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES⁶,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2011 z naslovom „Načrt za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050“ (COM(2011)0112),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. novembra 2012 z naslovom „Za boljše delovanje notranjega energetskega trga“ (COM(2012)0663),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. junija 2012 z naslovom „Energija iz obnovljivih virov: glavni akter na evropskem energetske trgu“ (COM(2012)0271),
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 27. marca 2013 z naslovom „Okvir podnebne in energetske politike do leta 2030“ (COM(2013)0169),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2013 on mikroproizvodnji – proizvodnja električne energije in toplote v manjšem obsegu⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2013 o vlogi kohezijske politike EU in

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 303.

² UL L 211, 14.8.2009, str. 55.

³ UL L 204, 31.7.2013, str. 15.

⁴ UL C 25, 26.1.2013, str.1.

⁵ UL L 140, 5.6.2009, str. 16.

⁶ UL L 315, 14.11.2012, str. 1.

⁷ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0374.

njenih akterjev pri izvajanju nove evropske energetske politike,¹

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 2013 o izvajanju in vplivu ukrepov za energetske učinkovitost v okviru kohezijske politike²,
 - ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 2012 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (Splošna uredba o varstvu podatkov) (COM(2012)0011),
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 14. novembra 2008 z naslovom „Regije 2020: Ocena prihodnjih izzivov za regije“ (SEC(2008)2868),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. oktobra 2010 z naslovom „Prispevek regionalne politike k pametni rasti v okviru strategije Evropa 2020 (COM(2010)0553),
 - ob upoštevanju posvetovalnega dokumenta, ki vsebuje Uredbo Komisije (EU) št. .../. z dne XXX o razglasitvi nekaterih vrst pomoči, združljivih s skupnim trgov z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj ter mnenja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A7-0019/2014),
- A. ker nekateri primeri najboljših praks, kot so avstrijska zvezna dežela Gradiščanska, projekta „MaRes“ (Macaronesia Research Strategy) in „Green Islands“, Energetska dolina na Nizozemskem, modelna regija za energetske prenove Harz v Nemčiji, Hostětín v Češki republiki, projekt Orkney Micro Renewables na Škotskem ter ostali pilotni projekti mest in skupnosti v okviru pobude Komisije CONCERTO ali pobude CO-POWER za učinkovito rabo energije in decentralizirane proizvodnje energije kažejo, da lahko lokalne skupnosti in državljani postanejo „potrošniki-proizvajalci“, ki proizvajajo energijo za lastne potrebe ter jo obenem prodajajo omrežju ali pridobijo dobropis za svoje presežke elektrike in merijo neto porabo energije, delujejo v virtualnih elektrarnah skupaj z drugimi udeleženci, da se tako dosežejo kar največje koristi z vključevanjem vseh udeležencev v načrtovanje in izvajanje regionalnih ukrepov, spodbujanjem aktivnega sodelovanja in izmenjevanja informacij ter razvijanjem celovitega pristopa z vključevanjem drugih z energijo povezanih sektorjev, kot sta promet in stanovanjski sektor, z uporabo pametnih mehanizmov finančne podpore in ustvarjanjem novih delovnih mest;
- B. ker je Parlament sprejel poročila o vlogi kohezijske politike EU in njenih akterjev pri izvajanju nove evropske energetske politike ter o izvajanju in vplivu ukrepov za doseganje energetske učinkovitosti v okviru kohezijske politike;
- C. ker so osebni podatki, ki se zbirajo za uporabo pametnih energetske sistemov, izredno občutljivi, saj je iz njih mogoče sklepati o vedenju uporabnikov, in je zato treba zagotoviti posebno zaščito teh podatkov;

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0017.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0345.

Nove priložnosti za regionalno gospodarstvo

1. pozdravlja spremembo paradigme v regijah, kar zadeva način proizvodnje in porabe energije, in sicer od togega tradicionalnega modela, ki deluje na logiki osnovne obremenitve, proti spremenljivi, decentralizirani in lokalni proizvodnji, ki velik delež majhnih proizvajalcev energije iz obnovljivih virov združuje s prilagodljivim in odzivnim povpraševanjem ter porazdeljenim shranjevanjem; priznava, da bi bilo treba za ohranitev trajnostnega razvoja in izpolnitev zahtev prihodnjega povpraševanja spodbujati nove modele proizvodnje in porabe energije na osnovi decentralizirane in lokalne proizvodnje; poudarja, da so pametna omrežja bistvenega pomena za tovrstno spremembo modela in da bi bilo treba uvajanje pametnih omrežij vključiti v medsektorski in celovit pristop k regionalnemu razvoju, da bi dosegli kar največje koristi in tržne priložnosti za regije ter zagotovili trajnost, rast in inovativnost;
2. poudarja, da številne evropske regije v obstoječem okviru EU že izvajajo projekte, s katerimi se pospešujejo sinergije na izbranih področjih in hkrati spodbujajo energetska trajnost in obnovljive vire energije, in kjer so javni in zasebni partnerji združili moči pri iskanju priložnosti za regionalno rast v energetske sektorju z zgodnjo vključitvijo evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ciljno usmerjenimi partnerstvi na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni, ter učinkovite, decentralizirane izvedbene strategije za izkoriščanje lokalnih virov energije;
3. poudarja, da imajo pametna omrežja številne prednosti, saj omogočajo zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, večji delež energije iz obnovljivih virov in porazdeljene proizvodnje, ustvarjajo pogoje za učinkovito uporabo elektrike v prometu, potrošnikom omogočajo, da porabo prilagodijo in izkoristijo najnižje cene ter hkrati varčujejo z energijo, prispevajo k večji energijski učinkovitosti, gospodarni porabi električne energije, zmanjšanju dragih naložb v električna omrežja z uporabo energije zunaj obdobja največje obremenitve omrežij ter spodbujajo tehnološke inovacije in razvoj v Evropski uniji; poudarja potrebo po sodelovanju državljanov na vseh stopnjah, vključno z uveljavitvijo napredne merilne infrastrukture, ki zagotavlja dvosmeren pretok informacij tudi pri dejavnostih, ki jih načrtujejo upravljavci distribucijskih omrežij in ponudniki tehnologij za pametna omrežja; poudarja, da se z razvojem in uporabo pametnih omrežij tudi bistveno zmanjša izguba energije pri prenosu in distribuciji; izpostavlja, da se z uporabo samodejne ponovne konfiguracije omrežja lahko preprečijo ali odpravijo izpadi zaradi njegovih samoobnovitvenih zmogljivosti; vendarle ugotavlja, da nacionalni sistemi podpore v različnih regijah pogosto ne dajejo prednosti najbolj učinkovitim načinom uporabe tehnologij obnovljive energije v zasebnih gospodinjstvih;
4. v tem okviru izpostavlja možnosti za geografske (ali teritorialne) spremembe energetske omrežij in spodbujanje pametnih omrežij v prikrajšanih regijah, vključno z najbolj oddaljenimi, obrobni in otoškimi regijami, ki se lahko iz porabnikov energije spremenijo v proizvajalce ter tako pridobijo velike gospodarske in konkurenčne koristi ter si obenem zagotovijo zanesljivo oskrbo z energijo ter uvedbo in delovanje pametnih omrežij; ugotavlja, da uvedba in delovanje pametnih omrežij še posebej nudi možnosti tistim regijam, ki bi lahko zmanjšale svoje stroške za energijo;

5. poudarja, da so omrežna infrastruktura, upravljanje omrežja in tržna pravila trenutno prilagojeni potrebam in možnostim jedrskih elektrarn in elektrarn na fosilna goriva, kar slabša konkurenčni položaj novejših tehnologij, kot so obnovljivi viri energije;
6. poziva države članice ter regionalne in lokalne oblasti, naj začnejo čim prej vlagati v lokalna pametna omrežja z uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov, vključno s finančnimi instrumenti za spodbujanje zasebnih naložb, ob upoštevanju okoljskih, gospodarskih, družbenih in ozemeljskih potreb posameznih regij in njihovih posebnosti, saj ni enotne rešitve za vse regije; poziva k prilagodljivemu pristopu na lokalni in regionalni ravni, da se zmanjšajo ovire pri povezovanju ukrepov za proizvodnjo in shranjevanje energije, tudi čezmejno, ter energetska učinkovitost in da se omogoči sodelovanje z drugimi sektorji, ko so informacijske in komunikacijske tehnologije ter promet; v zvezi s tem poudarja pomembnost črpalnih hidroelektrarn, ki so povezane z izkoriščanjem obnovljivih virov energije;
7. poudarja, da je za uveljavljanje pametnih omrežij potreben stabilen in dolgoročen politični okvir; poziva Komisijo, naj predlaga ambiciozne strategije, politike in cilje za energetska učinkovitost, energijo iz obnovljivih virov in emisije toplogrednih plinov do leta 2030 ter s tem vlagateljem in povezanim sektorjem zagotovi prihodnost in olajša razvoj pametnega energetskega sistema;
8. poudarja, da pri večini scenarijev energetskega načrta za leto 2050 pravilna integracija porazdeljene proizvodnje energije iz obnovljivih virov ne bo izvedljiva brez razvoja lokalnih in regionalnih pametnih distribucijskih omrežij za električno energijo, saj se z njimi vzpostavi informacijska povezava in povezava za oskrbo z električno energijo med lokalnimi območji socialno-ekonomskega razvoja, ki bodo omogočala prožno upravljanje in potrebno rezervo za nestalne vire energije, zato poziva, naj se distribucijskim omrežjem pripisuje večji pomen; vendar hkrati poudarja, da se razvoj pametnih omrežij nanaša na učinkoviti prenos energije od kraja proizvodnje do kraja končne uporabe; poleg tega poudarja, da postane dodana vrednost pametnih omrežij toliko večja, v kolikor širšem obsegu so povezana, na primer na nacionalni ali celo evropski ravni, saj usmerjanje povpraševanja po elektriki na tej ravni zaradi večjega obsega ponuja dodatne možnosti za omejitve porabe (ali virov), če je na lokalni ravni proizvodnja premajhna (ali prevelika);
9. poziva, naj se v uredbah in direktivah EU v zvezi z notranjim trgom uporablja bolj prilagodljiv pristop, da se zmanjšajo ovire za posebne rešitve za posamezne regije glede ukrepov za proizvodnjo in shranjevanje energije, oskrbo z energijo in energetska učinkovitost ter za povezovanje tovrstnih ukrepov, vključno z javno-zasebnimi partnerstvi in čezmejnimi projekti;

Pametni energetska sistemi

10. poudarja, da je treba za uspešno uvajanje pametnih omrežij razviti strategijo „pametnih energetska sistemov“ za regije in lokalne skupnosti, pametna omrežja pa morajo postati del regionalnih energetska sistemov, sprejemati velik delež energije iz obnovljivih virov ter vključevati decentralizirane proizvodne zmogljivosti v povezavi z upravljanjem povpraševanja, ukrepi za energetska učinkovitost, povečanjem prihrankov energije in rešitvami za pametno shranjevanje, prometnim sektorjem (e-prometom) in večjo

izmenjavo s sosednjimi omrežji;

11. opozarja na vlogo pametnih števecov pri zagotavljanju dvosmerne komunikacije, saj se tako omogoči natančno zaračunavanje potrošnikom in povečano sodelovanje pri upravljanju povpraševanja, ko potrošniki svoje navade prilagodijo obdobjem največje in najmanjše proizvodnje energije; poudarja, da morajo imeti državljani možnost polno izkoristiti pametni energetska sistem in da lastništvo državljanov poveča učinkovitost zaradi vestnega ravnanja, kar pomeni večji prihranek energije s pomočjo odprtih protokolov; poudarja odgovornost operaterjev distribucijskih sistemov kot ponudnikov storitev lokalnim, regionalnim ali nacionalnim organom, da zagotovijo dostop do te storitve v splošnem interesu vseh z zagotavljanjem varnosti in stabilnosti omrežja; poudarja, da morajo vsi državljani neposredno dostopati do podatkov o porabi in proizvodnji, kar bo zagotovilo učinkovito, varno in zanesljivo delovanje pametnega omrežja; poziva Komisijo, naj z ustreznimi ukrepi zagotovi, da bodo električne naprave (zlasti pralni in pomivalni stroji, toplotne črpalke, akumulacijski grelniki itd.) lahko delovale samodejno v povezavi s pametnimi števci, da se potrošnikom omogočijo najbolj ugodne tarife;
12. poziva Komisijo in njeno delovno skupino za pametna omrežja, naj posodobita in razširita obstoječo opredelitev pametnih omrežij, da bo vključevala pametni energetska sistem; poziva lokalne in regionalne organe, naj upravljajo porabo energije in omejevanje obremenitve ter oblikujejo in sprejmejo regionalne strategije, osnovane na pametnem energetska sistemu;
13. poudarja, da je treba za zagotavljanje gospodarske učinkovitosti pametnih omrežij v regijah združiti neposredne in posredne prednosti ter povezati energetska sektor s številnimi drugimi sektorji, zlasti stanovanjskim sektorjem in prometom, a tudi okoljem, urbanističnim načrtovanjem, socialnim vključevanjem, ravnanjem z odpadki in gradbeništvom, da se dosežejo cilji glede prihrankov energije in se obenem kar najbolj povečajo ekonomske koristi, hkrati pa se v regiji uravnesita tudi oskrba z energijo in povpraševanje po njej;
14. poziva k inovacijam in večjim naložbam v informacijske in komunikacijske tehnologije, da se premagajo glavni izzivi, s katerimi se soočajo pametne tehnologije, med njimi interoperabilnost tehnologij z obstoječim omrežjem, in regulativni izzivi; poziva Komisijo ter nacionalne in regionalne udeležence, naj oblikujejo pozitivne regulativne in naložbene okvire, ki bodo omogočali razvoj interoperabilnih rešitev informacijskih in komunikacijskih tehnologij;

Pozitivni vplivi na lokalno zaposlovanje

15. spodbuja vse regije in lokalne organe, naj upoštevajo prednosti pametnih energetska sistemov in naj vlagajo vanje kot potencialne vire lokalnih zelenih in trajnostnih delovnih mest; poudarja, da je gradbeništvo ena od glavnih panog, kjer se bodo ustvarjala delovna mesta, ne le z neposrednimi naložbami v pametna energetska omrežja, ampak tudi s krepitvijo tehnološkega razvoja EU, inovacij in konkurenčnosti malih in srednjih podjetij ter z vlaganji v ukrepe in prenove, na primer v stanovanjski sektor, in s prilagajanjem na nove tehnološke rešitve, predlagane za gradnjo energetska učinkovitih hiš;

16. poudarja, da je uvedba pametnih omrežij tudi priložnost za okrepitev konkurenčnosti in svetovne tehnološke vodilne vloge ponudnikov tehnologije v EU, kot sta električna in elektronska panoga, ki sta sestavljeni večinoma iz malih in srednjih podjetij;
17. poziva vse regije, naj razmislijo o vlaganju v znanja in spretnosti ter usposabljanje za ta nova delovna mesta, ob tem pa naj upoštevajo, da je mogoče številna nova lokalna delovna mesta ustvariti tudi v storitvah informacijskih in komunikacijskih tehnologij, prometnem sektorju in sektorjih, ki zagotavljajo pametno opremo in storitve, na primer za nove obrate, ampak tudi da se prepreči morebitno pomanjkanje specializirane delovne sile in omogoči prilagajanje potrebam, nastalim zaradi pojava novih poklicev na zadevnih področjih; poziva države članice in regije, naj podpirajo pobude izobraževanja tako na akademski kot na obrtniški ravni na področju obnovljivih virov energije, na primer tako, da uvedejo okoljske študijske programe in oblikujejo nove programe vajeništva, na primer inštalater solarnih sistemov; poudarja, da lahko regije, ki uspešno uporabljajo pametni energetske sistem, na svojem ozemlju ustvarijo nova delovna mesta v obliki specializiranih usposabljanj z ustanavljanjem tehničnih univerz in visokih šol, specializiranih za to področje; poziva regije, naj sodelujejo pri pametni specializaciji, in pozdravlja sheme, v katerih se znanje izmenjuje med regijami in prek meja; opozarja na pobude, ki jih izvaja Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) v okviru skupnosti znanja in inovacij za trajnostno energijo (KIC InnoEnergy), ki deluje na področju raziskav in razvoja v zvezi s pametnimi omrežji in usposabljanjem strokovnjakov v tem sektorju; prav tako opozarja na nov okvir za oblikovanje regionalnih shem za inovacije;
18. poudarja, da lahko javne naložbe v pametne energetske sisteme, tudi prek evropskih strukturnih in investicijskih skladov, spodbujajo lokalne in trajnostne zaposlitvene priložnosti, ustvarjajo sinergijske učinke in učinke prelivanja na zaposlovanje ter dolgoročno koristijo regijam na ekonomskem, socialnem in okoljskem področju, poleg tega pa se lahko uporabljajo kot instrument za premagovanje gospodarskih izzivov, zlasti v regijah držav, ki jih je prizadela kriza;

Vloga državljanov

19. poudarja, da raziskave najboljših praks in vodilnih primerov kažejo, da so uspešni pametni energetske sistemi pogosto rezultat lokalnega lastništva v rokah posameznih državljanov, zadruga, lokalne skupnosti ali kombinacije teh udeležencev; se zaveda, da zaradi tovrstnih lastništev javnost lažje sprejema naložbe v vse elemente pametnih energetske sistemov; poudarja, da je treba državljanom bolj obveščati in jih spodbujati, na primer z mehanizmi za dinamično oblikovanje cen in ustreznimi orodji informacijske in komunikacijske tehnologije, da bi se lahko vključili v vse distribucijske faze pametne energetske infrastrukture, proizvodnje ter načrtovanja energije in omrežij;
20. poudarja, da je treba zaradi tehnične narave pametnih omrežij uporabnike obveščati in ozaveščati, da bodo postali dobro obveščeni proizvajalci in potrošniki, ki se bodo zavedali priložnosti, ki jih ponujajo ta omrežja, zlasti z vidika njihove povezave s pametnimi števci; poudarja, da je treba tako ozaveščanje izvajati z izobraževalnimi programi, namenjenimi mladim, vključenim v srednješolska in poklicna izobraževanja.
21. poziva Komisijo, naj odstrani ovire ter regulativne in pravne prepreke za lokalno

lastništvo v obstoječi zakonodaji EU, zlasti v pravilih glede državne pomoči; poziva države članice, naj podpirajo možnosti za oddajo lokalne energije v omrežje in deljenje lokalne energije, ne samo dvosmerno med omrežjem in končnim uporabnikom, temveč tudi čezmejno in med enotami končnih uporabnikov, ter spodbujajo lokalna lastništva proizvodnje energije in deljenje lokalno proizvedene energije;

22. poudarja, da bo uvajanje pametnih energetskega sistemov občutno spremenilo zasebno in javno sfero, saj bo oskrba z električno energijo povezana z zbiranjem podatkov in komunikacijo v realnem času; zato poziva k preglednim postopkom na vseh ravneh, pri katerih sodelujejo vsi udeleženci, vključno z državljani, podjetji, industrijo, lokalnimi organi, upravljavci distribucijskih omrežij, upravljavci prenosnih omrežij, lokalnimi in regionalnimi odgovornimi osebami za varstvo podatkov ali varuhi človekovih pravic in ponudniki tehnologij pametnih omrežij;

Varstvo in zasebnost podatkov

23. poudarja, da bodo pametni energetskega sistemi delovali z velikimi količinami osebnih podatkov in številnim profili, zato bodo pomenili veliko tveganje za kršitve varnosti podatkov; poudarja, da so potrebni visoki standardi za pametne števec, kar zadeva varstvo podatkov in njihovo zasebnost ter možnost za državljane, da odločajo o podatkih, ki so na voljo operaterjem omrežja in presegajo absolutni minimum podatkov, potrebnih za zagotavljanje energije, in te podatke tudi nadzirajo; opaža pomisleke zlasti v zvezi z varnostjo sistemov pametnih omrežij in koristmi pametnih števec za potrošnike ter poziva k podrobnejši oceni tega področja in nadaljnji raziskavi varstva in zasebnosti podatkov pri pametnih števcih; zato poudarja, da je treba osebne podatke brez izjeme varovati, da so zaščiteni in zavarovani; poudarja tudi, da je treba v strategije za uvedbo pametnih omrežij vključiti varnost podatkov;
24. poudarja, da je treba izboljšati predpise o varstvu in zasebnosti podatkov ter njihovo izvajanje, ko so pametni merilni sistemi nameščeni; poudarja, da je zagotavljanje varstva in zasebnosti podatkov za vse posameznike in gospodinjstva, povezane z omrežjem, nujno potrebno za delovanje in uvedbo pametnih omrežij; poudarja, da se smejo zbrani podatki uporabljati samo za zagotavljanje zanesljive oskrbe z energijo; poziva države članice, naj izvajajo pravila o varstvu podatkov ter hkrati ohranjajo in razvijajo sinergije v celotnih telekomunikacijskih in energetskega omrežjih ter zagovarjajo pravice posameznikov na tem področju; poudarja, da je treba oblikovati standarde za zbiranje podatkov za inteligentne energetskega sisteme, da bi zagotovili, da se prenašajo le ustrezni podatki za zagotavljanje zanesljivosti električne oskrbe, da se ti ne posredujejo tretjim osebam, da se zagotovi pravica strank do vpogleda in izbrisa zbranih podatkov, če ti niso več potrebni za namene, v katere so bili zbrani ali drugače obdelani, da se ohrani lastništvo njihovih podatkov in da jih nadzirajo z ozirom na strani, katerim se omogoča dostop do teh podatkov;
25. poziva Komisijo, naj ob upoštevanju revidirane zakonodaje EU o varstvu podatkov poda dodatne smernice v zvezi z uporabo osebnih in neosebnih podatkov, ki se uporabljajo v pametnih omrežjih, ter v zvezi z dogovorjenimi pravili o lastništvu in upravljanju zadevnih podatkov s strani operaterjev distribucijskih sistemov, ponudnikov ali drugih gospodarskih subjektov;

Okvir za uspešne pametne energetske sisteme

26. poziva Komisijo, naj z ukrepi pospeši uvedbo pametnih omrežij in naj se osredotoči na naslednje vidike: spodbujanje naložb in finančnih spodbud na tem področju, oblikovanje tehničnih standardov, zagotavljanje varstva podatkov za potrošnike, določitev regulativnega okvira za zagotavljanje spodbud za uvedbo pametnih omrežij, zagotavljanje odprtega in konkurenčnega maloprodajnega trga v interesu potrošnikov, ter nenehno podporo inovacijam na področju tehnologije in sistemov;
27. poudarja, da morajo v skladu z novimi predpisi glede evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020 države članice sredstva iz teh skladov usmeriti v naložbe za pametno, trajnostno in vključujočo Evropo; ugotavlja, da bo določen minimalni delež, ki bi ga morale regije usmeriti, in sicer glede na njihovo raven gospodarske razvitosti vsaj 20 % sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj, v naložbe v energetske prehode, in sicer z izrazitim poudarkom na pametnih omrežjih, proizvodnji in distribuciji energije iz obnovljivih virov, energetske učinkovitosti, prihrankih energije, soprodukciji toplote in električne energije ter nizkoogljičnih strategijah in se pri tem posebej posvetiti mestnim območjem in tudi energiji iz pametnih omrežij na ravni distribucije; poudarja, da ima javno financiranje še vedno bistveno vlogo pri spodbujanju zasebnih naložb v raziskave in razvoj na področju pametnih omrežij in v demonstracijske projekte; poudarja, da tudi Kohezijski sklad omogoča naložbe na tem področju; poziva države članice, naj čim bolj izkoristijo to novo priložnost; poudarja, da je mogoče Evropski sklad za regionalni razvoj pri naložbah, za katere ne velja obvezna tematska osredotočenost, uporabiti tudi za podporo razvoju pametnih sistemov za distribucijo, shranjevanje in prenos energije ter vključitev porazdeljene proizvodnje energije iz obnovljivih virov;
28. poudarja, da sredstva iz strukturnih in investicijskih skladov služijo kot katalizator za naložbe in da ima upravljanje na več ravneh pomembno vlogo pri uspešnem izvajanju, saj financiranje in postopek odločanja potekata na različnih teritorialnih ravneh; pozdravlja dodatne priložnosti za financiranje v okviru programa Inteligentna energija –Evropa;
29. pozdravlja velik poudarek, ki je v instrumentu za povezovanje Evrope namenjen projektom skupnega interesa na področju pametne energije, čeprav obžaluje, da sta bila na sedanji dvoletni seznam vključena le dva projekta pametnih omrežij; poudarja, da je treba pri tem upoštevati tudi projekte pametnih omrežij na distribucijski ravni; poudarja, da morajo infrastrukturni projekti izpolnjevati merila trajnosti in konkurenčnosti ter predstavljati osnovo za celosten pristop, ki bo zagotovil vključitev upravljavcev distribucijskih omrežij; poudarja velik pomen razvoja energetskih povezav med severom in jugom Sredozemlja;
30. poziva Komisijo, naj zmanjša ovire za naložbe v pametne energetske sisteme, zlasti s povečanjem števila izjem v okviru posodobitve državne pomoči, da se dovoli javna podpora za vse elemente regionalnih in lokalnih pametnih energetskih sistemov, vključno z medsektorskimi naložbami in dejavnostmi; poziva, naj se pametni energetski sistemi kot kategorija vključijo v prihodnjo uredbo Komisije, ki bo določala nekatere kategorije pomoči, združljive z notranjim trgom v skladu s členoma 107 in 108 Pogodbe (Uredba o

splošnih skupinskih izjemah), in prilagodila predpise o drugih kategorijah skupinskih izjem, ki vplivajo na razvoj pametnih energetskih sistemov;

31. poudarja, da je interoperabilnost bistvenega pomena za pametno infrastrukturo, saj regulativna negotovost in različni standardi upočasnjujejo njeno širjenje; zato poziva k večjemu sodelovanju med različnimi evropskimi organizacijami za tehnične standarde; poudarja, da so za izboljšanje interoperabilnosti ter pospešitev razvoja in uveljavitve tehnologije potrebni odprti standardi;
32. poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za odpravo ključnih ovir, kot so pomanjkanje interoperabilnosti in standardov – standardizirana priključitev in uporaba bi zmanjšali stroške in omogočili povezavo tudi za majhne razpršene vire energije (ali majhne naprave za prilagajanje odjema) –, negotovost glede vlog in pristojnosti pri novih oblikah uporabe pametnih omrežij, negotovost glede delitve stroškov in dobička ter s tem tudi novih poslovnih modelov, pa tudi odpor potrošnikov do sodelovanja v preizkusih; zaradi različnih regulativnih ureditev v Evropi bi bila lahko precej otežena ponovljivost rezultatov projektov v posameznih državah;
33. opozarja na mandat za standardizacijo iz leta 2011, ki je bil izdan za podporo razvoju evropskega pametnega omrežja in ki naj bi se končal leta 2012; pozdravlja napredek, dosežen v okviru tega mandata, vendar poudarja, da je treba narediti še več; poziva Komisijo, naj pri organih za standardizacijo posreduje za pospešitev dokončanja njihovega dela in naj po potrebi izda nov mandat;
34. poziva države članice, naj še naprej sodelujejo in naj si na forumu Sveta evropskih energetskih regulatorjev izmenjujejo najboljše prakse v zvezi z regulacijo nacionalnih operaterjev distribucijskih sistemov; hkrati opaža raznolikost organizacije operaterjev distribucijskih sistemov, saj imajo nekatere države članice samo enega, medtem ko jih je v drugih več kot 800; spodbuja države članice, naj tesneje sodelujejo; poziva države članice in Komisijo, naj dosežejo dogovor o poenoteni opredelitvi za ugotavljanje, ali je posamezna organizacija operater prenosnega, distribucijskega ali kombiniranega sistema;
35. poziva Komisijo, naj oceni, ali je treba pripraviti predloge za razvoj in spodbujanje pametnih omrežij v skladu s tretjim svežnjem o notranjem energetskem trgu, katerega izvajanje mora Komisija z učinkovitim ravnanjem še naprej zagotavljati v vseh državah članicah, saj bi lahko to omogočilo povečano sodelovanje več udeležencev na trgu in spodbudilo morebitne sinergije med uvajanjem, razvojem in vzdrževanjem v vseh telekomunikacijskih in energetskih omrežjih; vendar hkrati poudarja, da bi bilo treba te predloge vključiti v usklajen in racionaliziran regulativni okvir v skladu z načeli, ki jih je izoblikovala Komisija;
36. poziva k sodelovanju pri razvoju pametnih omrežij na evropski, nacionalni in regionalni ravni; meni, da pametna omrežja nudijo pomembno priložnost za krepitev inovacij, raziskav in razvoja, ustvarjanja delovnih mest in konkurenčnosti evropske industrije na lokalni in regionalni ravni, zlasti malih in srednjih podjetij;
37. poziva regije, naj se mrežno povezujejo in z drugimi delijo koristi, znanje in najboljše prakse ter naj sodelujejo pri analizah stroškov in koristi v pametnih energetskih sistemih v okviru cilja evropskih strukturnih in investicijskih skladov, tj. teritorialnega sodelovanja;

poziva Komisijo, naj vzpostavi nadnacionalno mrežo za regije s pametnimi energetskimi sistemi; poziva čezmejne regije, naj uporabijo pravni instrument evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, da bi skupaj vzpostavile in upravljale storitve splošnega gospodarskega interesa na področju energije iz obnovljivih virov, varčevanja z energijo in infrastrukture za pametna omrežja v tovrstni mreži;

38. poudarja pomen pobud, kot je na primer Konvencija županov, glavno evropsko gibanje, ki združuje lokalne in regionalne organe v boju proti podnebnim spremembam in temelji na prostovoljni zavezi podpisnikov, da bodo z večjo energetsko učinkovitostjo in razvojem obnovljivih virov energije uresničili in presegli cilj EU za zmanjšanje emisij CO₂ za 20 %, s čimer potrjujejo in podpirajo prizadevanja lokalnih organov pri izvajanju trajnostnih energetskih politik; poudarja, da imajo lokalne oblasti ključno vlogo pri blaženju učinkov podnebnih sprememb, zlasti ob upoštevanju dejstva, da je 80 % porabe energije in emisij CO₂ povezanih z dejavnostmi v mestih;
39. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in Odboru regij.

OBRAZLOŽITEV

V časih vse višjih cen energije, podnebnih sprememb in socialno-gospodarskih izzivov bodo vse regije v EU morale poiskati načine za zagotavljanje stabilne in zanesljive oskrbe z energijo, ki bo cenovno dostopna za vse državljane, pri čemer bodo morale upoštevati okoljska in trajnostna merila.

Če pogledamo različne pametne energetske sisteme in pobude za pametna omrežja, lahko vidimo, da so na razpolago že mnoge rešitve. Nekatere regije so se iz odjemalcev energije spremenile v njene dobavitelje z velikim poudarkom na energiji iz obnovljivih virov in tako postale model trajnostne proizvodnje energije, ki omogoča ustalitev cen energije, istočasno pa tudi zaslužek.

Eden takih primerov je zvezna deleža Gradiščanska v Avstriji. Güssing na Gradiščanskem je bila v preteklosti revna in obrobna regija, ki je postala zgled trajnosti, saj energijo za vse svoje potrebe proizvaja iz obnovljivih virov. Tudi otoki, kot so Madeira na Portugalskem, El Hiero v Španiji, Samsø na Danskem in Ikaria v Grčiji, velik delež potreb po energiji, ki so jih v preteklosti krili s fosilnimi gorivi, zdaj pokrivajo z energijo iz obnovljivih virov v povezavi z možnostmi pametne infrastrukture in shranjevanja.

Modelna regija za energetske prenovi Harz je zapostavljena nemška regija, ki vključuje vse zgoraj omenjene elemente: proizvodnjo in distribucijo energije, ki temeljita predvsem na obnovljivih energetskih virih, raziskovalne in razvojne dejavnosti, shranjevanje energije, porabo energije in varčevanje z njo (vključno s pametnimi števci, prilagajanjem največjih obremenitev, izolacijo, e-prometom) in je še en konkreten primer modelne regije z najboljšo prakso.

Drugi primeri občin in regij, ki dosegajo zanesljivo oskrbo z energijo in zmanjšujejo odvisnost od uvoza, so še Hostětín na Češkem, projekt Orkney Micro Renewables na Škotskem ter pilotni projekti za mesta v okviru programa Komisije CONCERTO, ki podpira 58 pilotnih projektov v 23 državah. Med pobudami je tudi CO-POWER, ki državljanom po vsej Evropi omogoča ustvarjanje skupnostnih projektov za obnovljive vire energije.

Če pogledamo vodilne regije in skupnosti, lahko vidimo, da je uspeh pogosto rezultat odprtosti in preglednosti med lokalnimi organi, podjetji, industrijo, lokalno skupnostjo in državljani. Skupna prizadevanja za načrtovanje in izvajanje v procesu, ki vključuje vse akterje, ustvarjajo sinergijske učinke in boljše dolgoročne koristi za regije, ne samo glede zanesljive in cenovno dostopne proizvodnje energije in oskrbe z njo, temveč tudi glede gospodarskih, socialnih in okoljskih koristi. Najboljši rezultati se zato dosežejo, če se uporabi celovit pristop in če je pametna infrastruktura osredotočena na pameten energetski sistem, ki je del inteligentnega splošnega regionalnega načrta, v katerega so vključeni tudi povezani sektorji, kot so promet, stanovanjski sektor in urbanistično načrtovanje. E-avtobusi so lahko sistemi za shranjevanje lokalno proizvedene energije, kadar je povpraševanje po energiji majhno, na primer ob močnem vetru ponoči; omogočajo torej lokalno shranjevanje in uporabo energije. K skupnim prihrankom energije prispeva tudi spodbujanje državljanov ter lokalnih podjetij in večjih industrijskih obratov k varčevanju z energijo, na primer z boljšo izolacijo. S poskusi zmanjšanja porabe energije v času konic, na primer z uporabo strojev v nočnem času,

je mogoče doseči prerazporeditev konic in zavrtni logiko, da mora omrežna infrastruktura temeljiti na vse večjem povpraševanju ob konicah. Pametna omrežja, vključno s pametnimi števci in inteligentnimi rešitvami za shranjevanje, lahko olajšajo ta razvoj, saj omogočajo novo, pametnejšo vrsto energetskega sistema, kjer se energija proizvaja in uporablja v bližini proizvodnega obrata, namesto da bi se prenašala na dolge razdalje, in kjer je mogoča dvosmerna komunikacija med stranjo proizvodnjo in stranjo porabo.

Poleg zagotavljanja zanesljive oskrbe z energijo in zmanjševanja odvisnosti od fosilnih goriv prinašajo pametna omrežja številne druge koristi za lokalne skupnosti, in sicer na področju zaposlovanja in zelenih delovnih mest. Sektor obnovljivih virov energije je preстал trenutno gospodarsko krizo in lahko še naprej ustvarja delovna mesta v regijah, kjer so najbolj potrebna, na primer na obalnih ali podeželskih območjih. Leta 2009 je Komisija izračunala, da bi se z uresničitvijo njenih ciljev glede energije iz obnovljivih virov do leta 2020 v sektorju ustvarilo približno 2,8 milijona delovnih mest, ki bi do leta 2030 ustvarila še skupno dodano vrednost v višini približno 1,1 % BDP. Evropski svet za obnovljive vire energije je v svojem poročilu z naslovom „A 100% Renewable Energy Vision for the European Union“ (Vizija energije, v celoti proizvedene iz obnovljivih virov, v Evropski uniji) ocenil, da bi se, če se bi do leta 2030 45 % energije proizvedlo iz obnovljivih virov, ustvarilo 4,4 milijona delovnih mest, in da bi, če bi evropski energetske sistem do leta 2050 v celoti temeljil na obnovljivih virih, sektor zaposloval 6,1 milijona ljudi. Poleg tega se bodo delovna mesta ustvarjala ali ohranjala na lokalni ravni, recimo v gradbenem sektorju, in bodo na primer povezana z naložbami v varčevanje z energijo v stanovanjskem sektorju.

Dobro uveljavljena uvedba pametnih omrežij kot del regionalnih energetskega načrtov bo državljani tudi omogočila, da prevzamejo aktivno vlogo in odgovornost pri načrtovanju energije in omrežij v svojih regijah ter da uživajo finančne in socialne sadove tovrstnih odločitev. Tovrstna okrepitev vloge potrošnikov le-te spremeni v potrošnike-proizvajalce, ki znotraj pametnega omrežja proizvajajo, uporabljajo in prodajajo lastno energijo.

Vse to kaže, da so lahko pametna omrežja temelj vizije trajnostne energije, vključno z večjo proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, prihranki energije ter boljšo in zlasti lokalno uporabo lokalno proizvedene energije. Zato moramo pametne energetske sisteme razumeti kot splošno zasnovo, ki prinaša velike koristi evropskim regijam.

Kljub temu obstajajo izzivi, s katerimi se je treba soočiti, da bi dosegli pametnejše energetske sisteme v regijah EU. Če želimo pri ustvarjanju pametnega energetskega sistema, ki temelji na dvosmerni izmenjavi podatkov in torej na podatkih o končnem uporabniku, državljane pomiriti, je treba zagotoviti varstvo in zasebnost podatkov ter ju nenehno izvrševati. Na bolj splošni ravni se je treba lotiti regulativnih in pravnih izzivov, vključno z državno pomočjo. To še posebej velja za medsektorske pristope, ki na primer povezujejo informacijske in komunikacijske tehnologije ter energetske sektor. Pobude v obmejnih regijah vzdolž nacionalnih mej se prav tako srečujejo s številnimi regulativnimi in pravnimi izzivi. Te meje med sektorji in državami je treba odpreti, saj samo širši celovit pristop omogoča, da se v celoti izkoristijo pozitivni učinki uvajanja pametnih energetskega sistemov. Stabilen in pozitiven regulativni in pravni okvir je ključnega pomena za vse oblike naložb in dolgoročnega sodelovanja, ki so povezane s pametnimi energetskega sistemi.

Oblikovanje bolj trajnostnih regij in skupnosti po vsej Evropi je mogoče. S skupnimi

prizadevanji regije, otoki in skupnosti, ki so za zgled omenjeni v tem poročilu, ne bodo več pionirji, temveč nekaj povsem običajnega v uspešnejši ter bolj trajnostni in energetske neodvisni EU.

2.12.2013

MNENJE ODBORA ZA INDUSTRIJO, RAZISKAVE IN ENERGETIKO(*)

za Odbor za regionalni razvoj

o lokalnih in regionalnih posledicah razvoja pametnih omrežij
(2013/2128(INI))

Pripravljalnica mnenja (*): Marita Ulvskog

(*) Pridruženi odbor – člen 50 Poslovnika

POBUDE

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko poziva Odbor za regionalni razvoj kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ugotavlja, da so pametna omrežja posledica vedno večje vloge sektorja informacijske in komunikacijske tehnologije pri upravljanju omrežij energetskega sektorja ter da je treba spodbujati nadaljnje sodelovanje in sinergije med tema dvema sektorjema, na primer na področju učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra po Evropi in uporabnosti pametnih energetskega omrežij v okviru prihodnjega „interneta stvari“; poziva Komisijo, naj z ustreznimi ukrepi zagotovi usklajeno in učinkovito vzpostavitev in delovanje pametnih omrežij; je seznanjen z resnimi vprašanji, ki se porajajo glede takih sinergij v zvezi z varstvom podatkov, zasebnostjo in zvišanjem cen, ter zaradi dejstva, da se operaterji energetskega omrežij lahko znajdejo v položaju, ko morajo kupiti podatke od telekomunikacijskih družb, da bi lahko izpolnjevali svoje temeljne obveznosti, to je upravljanje, vzdrževanje in razvoj učinkovitega sistema za distribucijo električne energije;
2. poudarja, da je treba zaradi naraščajočega deleža energije iz obnovljivih virov pri dobavljanju energije v Evropi razširiti obstoječo omrežno infrastrukturo in infrastrukturo IT, zato je treba okrepiti spodbude na področju raziskav in razvoja ter poskrbeti za hitro evropsko standardizacijo;
3. poudarja, da imajo pametna omrežja številne prednosti, saj omogočajo zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, večji delež energije iz obnovljivih virov in porazdeljene proizvodnje, ustvarjajo pogoje za učinkovito uporabo elektrike v prometu, potrošnikom omogočajo, da porabo prilagodijo in izkoristijo najnižje cene ter hkrati varčujejo z energijo, prispevajo k večji energijski učinkovitosti, gospodarni porabi električne moči, zmanjšanju obsega

dragih naložb v električna omrežja z uporabo energije zunaj obdobja največje obremenitve omrežij, spodbujajo tehnološke inovacije in razvoj v EU, spodbujajo potrošnike, naj postanejo „potrošniki“, ki proizvajajo lastno energijo in presežke prodajajo nazaj na trg ali pridobijo dobropis za električno energijo, pri tem pa merijo neto porabo energije; poudarja, da se z razvojem in uporabo pametnih omrežij tudi bistveno zmanjša izguba energije pri prevozu in distribuciji; poudarja tudi, da se z uporabo samodejne ponovne konfiguracije omrežja lahko prepreči ali odpravi izpade (samoobnovitvene zmogljivosti); zato poudarja, da bi bilo zelo koristno upoštevati to vlogo stičišča energetske in okoljske politike z vzpostavitvijo splošnega gibanja za združitev in racionalizacijo obstoječe zakonodaje in zastavljenih ciljev;

4. poudarja, da je uvedba pametnih omrežij tudi priložnost za okrepitev konkurenčnosti in svetovne tehnološke vodilne vloge ponudnikov tehnologije v EU, kot sta električna in elektronska panoga, ki sta sestavljeni večinoma iz malih in srednjih podjetij;
5. poudarja, da so omrežna infrastruktura, upravljanje omrežja in tržna pravila trenutno prilagojeni potrebam in možnostim jedrskih elektrarn in elektrarn na fosilna goriva, kar slabša konkurenčni položaj novejših tehnologij, kot so obnovljivi viri energije;
6. poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za odpravo ključnih ovir, kot so pomanjkanje interoperabilnosti in standardov – standardizirana priključitev in uporaba bi zmanjšali stroške in omogočili povezavo tudi za majhne razpršene vire energije (ali majhne naprave za prilagajanje odjema) –, negotovost glede vlog in pristojnosti pri novih oblikah uporabe pametnih omrežij, negotovost glede delitve stroškov in dobička ter s tem tudi novih poslovnih modelov, pa tudi odpor potrošnikov do sodelovanja v preizkusih; zaradi različnih regulativnih ureditev v Evropi bi bila lahko precej otežena ponovljivost rezultatov projektov v posameznih državah;
7. poudarja, da je nujno potrebna nova, posodobljena, pametna in prilagodljiva energetska infrastruktura na vseh omrežnih ravneh, zlasti pametna omrežja, da bi omogočili prožnejšo rezervno in izravnalno energetske zmogljivost, vključno s sistemi za mikroproizvodnjo in shranjevanje energije za posameznike, novimi rabami električne energije (kot so električna vozila) in programi za prilagajanje odjema; poudarja, da je treba pri širitvi in posodabljanju energetske infrastrukture zagotoviti okrepljeno sodelovanje upravljavcev prenosnega omrežja za električno energijo ter močno, pregledno, usklajeno in čimprejšnjo udeležbo vseh zainteresiranih strani; pozdravlja močan poudarek, ki je v instrumentu za povezovanje Evrope namenjen projektom skupnega interesa na področju pametne energije, čeprav obžaluje, da sta bila na sedanji dvoletni seznam vključena le dva projekta pametnih omrežij; poudarja, da je treba pri tem upoštevati tudi projekte pametnih omrežij na distribucijski ravni; poudarja, da morajo infrastrukturni projekti izpolnjevati merila trajnosti in konkurenčnosti ter predstavljati osnovo za celosten pristop, ki bo zagotovil vključitev upravljavcev distribucijskih omrežij; poudarja velik pomen razvoja energetskih povezav med severom in jugom Sredozemlja;
8. ugotavlja, da je nenehna negotovost glede poslovne upravičenosti uporabe pametnih omrežij ter delitve stroškov in dobička med udeleženci dejavnik, ki omejuje zasebne naložbe;
9. poudarja, da ima financiranje še vedno bistveno vlogo pri spodbujanju zasebnih naložb v

raziskave in razvoj na področju pametnih omrežij in v demonstracijske projekte;

10. poudarja, da pri večini scenarijev energetskega načrta za leto 2050 pravilna integracija porazdeljene proizvodnje energije iz obnovljivih virov ne bo izvedljiva brez razvoja lokalnih in regionalnih pametnih distribucijskih omrežij za električno energijo, saj se z njimi vzpostavi informacijska povezava in povezava za oskrbo z električno energijo med lokalnimi območji socialno-ekonomskega razvoja, ki bodo omogočala prožno upravljanje in potrebno rezervo za nestalne vire energije, zato poziva, naj se distribucijskim omrežjem pripisuje večji pomen; vendar hkrati poudarja, da je bistvo razvoja pametnih omrežij v učinkovitem prenosu energije od kraja proizvodnje do kraja končne uporabe; kljub temu dodaja, da je dodana vrednost pametnih omrežij toliko večja, v kolikor širšem (nacionalnem ali celo evropskem) obsegu komunicirajo, saj usmerjanje povpraševanja po elektriki na tej ravni zaradi večjega obsega omogoča izkoristek številnejših možnosti za omejitve porabe (ali možnosti porabe), če je na lokalni ravni proizvodnja premajhna (ali prevelika);
11. poziva k sodelovanju pri razvoju pametnih omrežij na evropski, nacionalni in regionalni ravni; meni, da pametna omrežja nudijo pomembno priložnost za krepitev inovacij, raziskav in razvoja, ustvarjanja delovnih mest in konkurenčnosti evropske industrije na lokalni in regionalni ravni, zlasti malih in srednjih podjetij;
12. poziva države članice, naj še naprej sodelujejo in naj si na forumu Sveta evropskih energetskih regulatorjev izmenjujejo najboljše prakse v zvezi z regulacijo nacionalnih operaterjev distribucijskih sistemov; čeprav se zaveda raznolikosti organizacije operaterjev distribucijskih sistemov – nekatere države članice imajo samo enega, medtem ko jih je v drugih več kot 800 –, države članice spodbuja k tesnejšemu sodelovanju; poziva države članice in Komisijo, naj dosežejo dogovor o poenoteni opredelitvi za ugotavljanje, ali je posamezna organizacija operater prenosnega, distribucijskega ali kombiniranega sistema;
13. poziva Komisijo, naj oceni, ali je treba pripraviti predloge za razvoj in spodbujanje pametnih omrežij v skladu s tretjim svežnjem o notranjem energetskem trgu, katerega izvajanje mora Komisija z doslednim ravnanjem še naprej zagotavljati v vseh državah članicah, saj bi lahko to omogočilo povečano sodelovanje več udeležencev na trgu in spodbudilo morebitne sinergije med uporabo, razvojem in vzdrževanjem v vseh telekomunikacijskih in energetskih omrežjih; vendar hkrati poudarja, da bi bilo treba te predloge vključiti v usklajen in racionaliziran regulativni okvir v skladu z načeli, ki jih je izoblikovala Komisija;
14. poziva Komisijo, naj ukrepa za pospešitev uvedbe pametnih omrežij in se osredotoči na naslednje vidike: spodbujanje naložb in finančnih spodbud na tem področju; razvoj tehničnih standardov; zagotavljanje varstva podatkov za potrošnike; določitev regulativnega okvira za zagotavljanje spodbud za uvedbo pametnih omrežij; zagotavljanje odprtega in konkurenčnega maloprodajnega trga v interesu potrošnikov; nenehno podporo inovacijam na področju tehnologije in sistemov;
15. poudarja, da pametna omrežja potrošnikov ne bi smela finančno ali regulativno obremenjevati, temveč bi jim morala koristiti tako, da bi jim nudila natančne, pregledne in uporabniku prijazne in lahko dostopne informacije, ki jim omogočajo učinkovito

upravljanje porabe in proizvodnje energije, ter opozarja, da se morajo prihranki energije odraziti na končnih računih porabnikov; ugotavlja, da se uporabniki odločajo na podlagi cen za uporabo omrežja, zato je mogoče s prilagojeno cenovno spodbudo pospešiti in uskladiti energetske prehode;

16. poudarja vlogo pametnih omrežij pri omogočanju dvosmerne komunikacije med proizvajalci električne energije in odjemalci; poudarja, da so dobro varstvo osebnih podatkov, vključno z zaščito zasebnosti in svoboščin posameznika, in enostavno dostopne informacije za potrošnike bistveni; ugotavlja, da se pametni „števcii“ pogosto zamenjujejo s pametnimi „omrežji“, in opozarja, da pametno omrežje – poleg zagotavljanja zanesljive oskrbe – omogoča še pametnejši elektroenergetski trg in s tem spremembo vzorca proizvodnje in porabe energije; poziva k več ocenjevanju na tem področju in nadaljnjemu raziskovanju varstva podatkov in zasebnosti podatkov;
17. poudarja, da je treba izboljšati predpise o varstvu in zasebnosti podatkov ter njihovo izvajanje, ko so pametni merilni sistemi nameščeni; poudarja, da je za delovanje in razvoj pametnih omrežij nujno zagotoviti varstvo podatkov in njihovo zasebnost za vse posameznike in gospodinjstva, priključene v omrežje; poudarja, da se smejo zbrani podatki uporabljati samo za zagotavljanje zanesljive oskrbe z energijo; poziva države članice, naj okrepijo pravila o varstvu podatkov in zagovarjajo pravice posameznikov na tem področju;
18. poziva Komisijo, naj ob upoštevanju revidirane zakonodaje EU o varstvu podatkov poda dodatne smernice v zvezi z uporabo osebnih in neosebnih podatkov, ki se uporabljajo v pametnih omrežjih, ter v zvezi z dogovorjenimi pravili o lastništvu in upravljanju zadevnih podatkov s strani operaterjev distribucijskih sistemov, ponudnikov ali drugih gospodarskih subjektov;
19. poziva države članice ter regionalne in lokalne oblasti, naj uporabljajo in ustvarjajo finančne spodbude za naložbe v rešitve informacijske in komunikacijske tehnologije, kot so pametna omrežja, da se bo ustvaril trg proizvajalcev/uporabnikov.
20. poudarja, da je treba zaradi tehnične narave pametnih omrežij uporabnike obveščati in ozaveščati, da bodo postali dobro obveščeni proizvajalci in potrošniki, ki se bodo zavedali priložnosti, ki jih ponujajo ta omrežja, zlasti z vidika njihove povezave s pametnimi števci; poudarja, da je treba tako ozaveščanje izvajati z izobraževalnimi programi, namenjenimi mladim, vključenim v srednješolska in poklicna izobraževanja.
21. opozarja na pobude, ki jih izvaja Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) v okviru skupnosti znanja in inovacij za trajnostno energijo (KIC InnoEnergy), ki deluje na področju raziskav in razvoja v zvezi s pametnimi omrežji in usposabljanjem strokovnjakov v tem sektorju; poleg tega v zvezi s tem opozarja še na nov poenostavljeni okvir EIT za izoblikovanje regionalnih shem za inovacije v obdobju 2014–2020;
22. opozarja, da se podeželske skupnosti v nekaterih državah članicah srečujejo z izpadi električne energije in drugimi težavami zaradi premalo vzdrževanih omrežij ali nezadostnih naložb; poziva Komisijo, naj preuči posebne ukrepe, s katerimi bi zagotovili, da bodo pametna omrežja dosegla podeželske skupnosti; vendar hkrati ugotavlja, da je treba nadaljevati posodabljanje in vzdrževanje osnovne energetske infrastrukture na

območjih, za katera je malo verjetno, da bi se z vidika razvoja pametnega omrežja obravnavala prednostno;

23. opozarja na mandat za standardizacijo iz leta 2011, ki je bil izdan za podporo razvoju evropskega pametnega omrežja in katerega delo naj bi se končalo leta 2012; pozdravlja napredek, dosežen v okviru tega mandata, vendar poudarja, da je treba narediti še več; poziva Komisijo, naj pri organih za standardizacijo posreduje za pospešitev dokončanja njihovega dela in naj po potrebi izda nov mandat;
24. opozarja na pomen tematske osredotočenosti na nizkoogljično gospodarstvo, za katero si prizadevajo evropski strukturni in investicijski skladi in zaradi česar bo 20 % teh finančnih sredstev vloženih v energetske prehode z velikim poudarkom na pametnih omrežjih.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	28.11.2013
Izid končnega glasovanja	+: 51 -: 1 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Jan Březina, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierak, Norbert Glante, Robert Goebbels, Fiona Hall, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Ioanis A. Cukalas (Ioannis A. Tsoukalas), Claude Turmes, Marita Ulvskog, Vladimir Uručev (Vladimir Urutchev), Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Rachida Dati, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Gunnar Hökmark, Ivajlo Kalfin (Ivailo Kalfin), Seán Kelly, Holger Krahmer, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Alajos Mészáros, Markus Pieper, Vladimír Remek, Silvia-Adriana Țicău
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Carl Schlyter

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	18.12.2013
Izid končnega glasovanja	+: 32 -: 4 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Haralampos Angurakis (Charalampos Angourakis), Catherine Bearder, Victor Boștinaru, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, María Irigoyen Pérez, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Iosif Matula, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Markus Pieper, Ovidiu Ioan Silaghi, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Jan Březina, Catherine Grèze, Juozas Imbrasas, Karin Kadenbach, James Nicholson, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter, Richard Seeber, Czesław Adam Siekierski, Michael Theurer, Giommara Uggias, Derek Vaughan
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Carl Schlyter